

Sivistyslautakunta 26.4.2023

Yksityisestä varhaiskasvatuksesta perittävät asiakasmaksut 1.8.2023 alkaen

Yksityisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksut (= palveluseteliasiakkaan omavastuuosuus) määräytyvät varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain ja sivistyslautakunnan ohjeiden mukaisesti samalla tavoin, kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa. Maksut tarkistetaan viimeistään indeksikorotusten yhteydessä.

Varhaiskasvatusmaksu määräytyy perheen koon, palveluntarpeen ja bruttotulojen mukaan. Varhaiskasvatusmaksu määritellään heti varhaiskasvatussuhteen alettua, ja se määrätään toistaiseksi. Yksityisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu on päiväperusteinen.

Tulorajat ja maksuprosentit ovat seuraavat:

Perheen koko, hlö	Tuloraja, €/kk	Korkein maksu%	Tulot, joilla ylin maksu
2	3 874 €	10,7	6 626 €
3	4 998 €	10,7	7 750 €
4	5 675 €	10,7	8 427 €
5	6 353 €	10,7	9 105 €
6	7 028 €	10,7	9 780 €

Kokoaikainen varhaiskasvatusmaksu saadaan, kun perheen bruttotuloista vähennetään tuloraja ja kerrotaan saatu erotus korkeimmalla maksuprosentilla.

Maksun enimmäismäärä kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa voi ensimmäisen lapsen osalta olla enintään 295 € kuukaudessa. Jos tulojen mukainen maksu on lasta kohden vähemmän kuin 28 €, maksua ei peritä.

Jos samasta perheestä on useampi kuin yksi lapsi kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa, ikäjärjestyksessä seuraavaksi nuorimmasta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta määrätään maksu, joka on 40 % (118 €) nuorimman lapsen maksusta. Kustakin seuraavasta lapsesta määrättävä maksu on 20 % nuorimman lapsen maksusta.

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, korotetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulo rajaa 262 € kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Varhaiskasvatuksen maksupäätös perustuu tuloseselvitykseen tai korkeimman varhaiskasvatusmaksun hyväksymiseen. Tuloseselvitys toimitetaan varhaiskasvatuspalveluihin palvelusetelihakemuksen yhteydessä, sähköisesti eDaisy-palvelun (<https://kontiolahti.daisynet.fi>) kohdassa "Tulotodistukset" tai postitse osoitteeseen Kontiolahten kunta, Varhaiskasvatuspalvelut, Keskuskatu 8, 81100 Kontiolahti. Tuloseselvityksen liitteineen voi toimittaa myös sähköpostitse toimistosihteerille. Halutessaan voi pyytää toimistosihteerä lähettämään salatun sähköpostiviestin, johon vastaamalla voi toimittaa tuloseselvityksen.

Tulotiedot tulee toimittaa viipymättä, yksityisessä varhaiskasvatuksessa kuitenkin **viimeistään varhaiskasvatuksen aloittamiskuukauden 15. päivään mennessä**. Maksu määrätään enimmäismaksun suuruiseksi, mikäli hakija ei halua toimittaa perheen tulotietoja tai jos tulotietoja ei pyynnöstä huolimatta ole toimitettu vaadittuun aikaan mennessä. Jos tulotiedot toimitetaan myöhemmin, voidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksua tarkistaa seuraavasta laskutuksesta alkaen.

1. Perheen koko

Perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset.

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka.

Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

2. Kuukausimaksun laskuttaminen

Varhaiskasvatuslaissa tarkoitetusta päiväkotij- ja perhepäivähoitona järjestettävästä varhaiskasvatuksesta määrätään kuukausimaksu. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa palveluntuottaja laskuttaa asiakasmaksun asiakkaalta. Palveluntuottajilla on omat laskutuskäytäntönsä myös mm. maksukehotusten ja perinnän osalta.

Kunta suosittelee perimään asiakasmaksun yhdeltätoista kuukaudelta toimintavuoden aikana (toimintavuosi alkaa 1.8.). Maksuton kuukausi on heinäkuu sillä edellytyksellä, että lapsen varhaiskasvatus on alkanut ennen edellisen vuoden syyskuun ensimmäistä päivää. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muutettaessa kunnasta toiseen. Mikäli varhaiskasvatus alkaa 1.9. tai sen jälkeen kesken toimintavuoden, maksu peritään myös heinäkuulta.

Jos lapsen varhaiskasvatus alkaa tai loppuu kesken kalenterikuukauden, maksu määrätään toteutuneen varhaiskasvatusajan mukaan kuukausimaksua pienempänä.

Palveluntarpeen muuttuessa täytetään uusi palvelusopimus ja toimitetaan se uuden palvelusetelihakemuksen yhteydessä kuntaan. Palveluntarpeen muuttuessa asiakkaalle annetaan uusi maksupäätös ja uusi palveluseteli päätös.

3. Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu

Jos lapselle on sovittu varhaiskasvatuksen läsnäolopäiviä kuukaudessa säännöllisesti (vähintään kolmen kuukauden ajan) enintään 11 tai vähemmän, peritään maksuna 60 % kokoaikaisesta kuukausimaksusta.

Mikäli läsnäolopäivät ylittyvät, palveluntuottaja saa periä asiakasmaksun kokoaikaisen varhaiskasvatuksen mukaisesti.

4. Osapäiväinen varhaiskasvatus

Osapäiväiseksi katsotaan varhaiskasvatus, jossa lapsi on päivittäin enintään viisi tuntia. Osapäiväisestä varhaiskasvatuksesta perittävä maksu on 70 % kokoaikaisesta kuukausimaksusta.

5. Esiopetuksessa oleva lapsi

Esiopetus ja sitä täydentävä varhaiskasvatus järjestetään pääsääntöisesti kunnallisena palveluna ja vain painavista syistä poikkeustapauksissa yksityisessä päiväkodissa. Lähtökohtana on tarjota lapselle ehjä päivä samassa yksikössä.

Perusopetuslain mukainen esiopetusaika on maksutonta. Jos lapsi tarvitsee esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, kuukausimaksu on 50 % kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksusta. Osa-aikainen maksu peritään esiopetuksen alkamispäivästä siihen päivään saakka, kun esiopetus kyseisenä toimintakautena loppuu. Muuna aikana maksu peritään voimassa olevan varhaiskasvatuspäätöksen ja palveluntarpeen mukaisesti.

6. Maksun määrittämisen perusteena olevat tulot

Päätettäessä varhaiskasvatuksesta määrättävästä maksusta otetaan perheen tuloina huomioon lapsen, hänen vanhempansa tai muun huoltajansa sekä heidän kanssaan yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävän henkilön veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot.

Kontiolahden kunnan varhaiskasvatuspalveluissa voidaan käyttää varhaiskasvatusmaksujen määrittämisessä apuna tulorekisteriä ja Kelan etuustietopalvelu Kelmua.

Huoltajien on kuitenkin ilmoitettava itse

- yritystulot
- pääoma- ja osinkotulot, korkotulot
- metsätulot, puunmyyntitulot
- vuokratulot ja yhtiövastike
- aikuiskoulutustuki
- opiskelujen aikaiset ansiotulot
- varhaiskasvatuksessa olevan lapsen/lasten tulot, esim. elatusapu tai -tuki, eläke
- apurahat
- vähennettävät erät: maksettu elatusapu

Opiskelijat toimittavat oppilaitoksen läsnäolotodistuksen liitteeksi tulosesitykseen.

Huomioitavia tuloja ovat:

- ansiotulot (brutto), myös palkan osana maksettava tuotantopalkkiot, vuorolisät, provisiot yms.
- luontaisedut (esim. auto-, ruoka-, puhelin- ja asuntoetu)
- lomarahat: lisätään 5 % bruttopalkasta kuukautta kohti, mikäli lomarahat ei sisälly maksun määräyksessä käytettyyn kertymään (esim. vasta työn aloittaneet). Mikäli lomarahaa ei makseta, on siitä toimitettava työnantajan todistus.
- pääomatulot (esim. korko-, osinko- ja vuokratulot, puunmyyntitulo). Vuokratuloista vähennetään **hoitovastike**. Vähennettäviä eivät ole mm. rahoitusvastike, vesimaksut, laajakaistamaksut eivätkä autopaikkamaksut.
- itsenäisestä ammatinharjoittamisesta ja yritystoiminnasta saatavat tulot. Tulojen määrittely riippuu yritysmuodosta.
- verolliset päivärahat (eivät matkustussäännön mukaisia päivärahoja)
- eläkkeet ja elinkorot (myös lasten, jotka ovat päivähoitossa)
- elatusavut ja elatustuet päivähoitossa olevista lapsista. Lasten tulot otetaan huomioon varhaiskasvatuksessa olevien lasten osalta.
- työttömyysturvalain mukainen päiväraha lapsikorotuksineen
- Kelan maksama peruspäiväraha lapsikorotuksineen
- työvoimakoulutuksen koulutustuki / koulutustuen ansiotuki
- oppisopimuskoulutuksen opintososiaalinen etuus päivärahan osalta
- Kelan ja vakuutusyhtiön maksama kuntoutusraha
- sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha, raskausraha, erityisraskausraha, vanhempainraha, vanhempainraha osittaisena, isyyusraha
- Kelan maksama joustava hoitoraha / osittainen hoitoraha
- tapaturmavakuutuksen päiväraha ja haittaraha
- kunnan maksama omaishoidontuki
- perhehoitajan hoitopalkkio
- tutkimusapuraha (ei jatko-opintoja/väitöskirjan tekoa varten myönnetty)
- apurahat ja stipendit, joita ei ole myönnetty opintojen johdosta
- muut jatkuvat henkilökohtaiset tulot

Jos kuukausitulot vaihtelevat, tarkastellaan tuloja viimeksi kuluneen kahdentoista kuukauden ajalta eri pituisin jaksoin (kolmesta kahteentoista kuukautta).

Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot **korotettuna** niillä prosenttimäärillä, jotka verohallitus vuosittain antamissaan päätöksissä ennakkoperinnän laskemisperusteista määrää.

Opiskelijoiden opintojen ohella työskentelystä saadut ansiot otetaan huomioon. Samoin otetaan huomioon kesäansiot niin, että kesäansioden yhteissumma jaetaan kahdellatoista kuukaudella.

Yrittäjät tekevät **yrittäjän tuloseselvityksen** ja toimittavat lisäksi tarvittavat selvitykset liitteiksi tuloseselvitykseen. Yritysmuodosta riippuen liitteet ovat

- YKSITYINEN LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakkoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös
- AVOIN YHTIÖ JA KOMMANDIITTIYHTIÖ: tuloslaskelma ja tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta, päätös mahdollisesta starttirahasta tai yritystuesta, viimeisin vahvistettu verotuspäätös, ennakkoverotodistus kuluvalle vuodelle, tilinpäätös tai välitilinpäätös
- OSAKEYHTIÖ: palkkalaskelma tai -todistus palkoista (maksetut palkat, palkkiot, luontaisedut). Palkkalaskelmassa tai -todistuksessa tulee näkyä kertymätiedot edelliseltä ja kuluvalta vuodelta. Todistus tai päätös osingonjaosta, muut pääomatulot.
- MAA- JA METSÄTALOUSYRITTÄJÄ: viimeksi vahvistettu verotuspäätös sekä ko. vuoden veroehdotus kokonaisuudessaan

Mikäli aloittavan yrittäjän tulot perustuvat arvioon (esim. tilitoimiston), uudet tulotiedot on toimitettava 6 kuukauden kuluttua. Mahdollinen maksun muutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Osinkotulona huomioidaan verotettava ja verovapaa ansio- ja pääomatulo julkisesti noteeratuista yhtiöistä ja muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä. Osinkotulo huomioidaan edellisen vuoden verotuspäätöksen perusteella.

Metsätulo, oma ja yhtymän metsäntuotto:

Metsätulona otetaan huomioon keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot.

- TOIMITETTAVAT SELVITYKSET: kiinteistötunnukset/sijaintikunta sekä pinta-alat, esim. viimeisin esitetytty veroilmoitus josta ko. tiedot saatavissa.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritetut elatusavut ja tosiasiallisista perhesuhteista johtuvat muut vastaavat kustannukset sekä kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty rahana suoritettava osuu (*syytinki*).

Tulot, joita ei huomioida:

- lapsilisää
- vammaisetuksista annetun lain (570 / 2007) mukaista etuutta
- kansaneläkelain (568 / 2007) mukaista lapsikorotusta
- asumistukea
- tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja
- sotilasavustusta
- rintamalisää
- opintorahaa
- aikuiskoulutustukea
- opintotuen asumislisää
- toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta

- Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566 / 2005) mukaista ylläpitokorvausta
- julkisesta työvoimapalvelusta annetun lain (916 / 2012) mukaista kulkukorvausta
- opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia
- perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea

7. Maksun tarkistaminen ja muuttaminen

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun:

- perheen maksukyky muuttuu olennaisesti (bruttotuloissa vähintään 10 % muutos)
- perheen olosuhteet tai perhekoko muuttuu (perheeseen syntyy lapsi tai lapsi täyttää 18 vuotta)
- huoltajuus muuttuu
- palveluntarve muuttuu
- jäädään työttömäksi tai palataan työttömyyden jälkeen töihin tai opiskelemaan
- jäädään äitiys- tai vanhempainvapaalle tai kotihoidon tuelle tai palataan niiltä töihin tai opiskelemaan
- aloitetaan tai lopetetaan opiskelu

Huoltajilla on velvollisuus ilmoittaa välittömästi muutoksesta toimistosihteerille. Muutos huomioidaan kirjallisen ilmoituksen saapumiskuukauden alusta lukien.

Mikäli tulot perustuvat arvioon, tulot tarkistetaan neljännesvuosittain ja mahdollinen maksumuutos tehdään seuraavasta laskutuksesta alkaen.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on ilmeisesti perustunut

huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Viranhaltijan tekemä virhe maksun määrittämisessä: Jos virhe aiheuttaa hyvityksen, maksu on oikaistava takautuvasti ja liikaa maksettu varhaiskasvatusmaksu on palautettava huoltajille. Jos virhe aiheuttaa lisälaskutuksen, maksua ei oikaista takautuvasti, vaan se oikaistaan seuraavasta laskutuksesta alkaen.

8. Maksun periminen poissaolojen ajalta

- Jos lapsi on poissa huoltajan vanhempainvapaan tai isyysvapaan aikana, niiltä päiviltä ei saa periä asiakasmaksua. Varhaiskasvatussuhteen on kuitenkin jatkuttava heti vapaan jälkeen. Ilmoitus ja päätös vapaasta toimitetaan lapsen varhaiskasvatuspaikkaan.
  - o Oikeus samaan varhaiskasvatuspaikkaan säilyy, vaikka lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa. Yli 5 päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin tai perhepäiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1–5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta. (Varhaiskasvatuslaki 540 / 2018 § 15.)

9. Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen

Varhaiskasvatuksen kuukausimaksu voidaan määräaikaisesti alentaa tai jättää perimättä toimeentuloedellytysten tai huollollisten näkökohtien perusteella. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee aina tehdä ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412 / 1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503 /

2016 § 13). Perhe ilmoittaa toimeentulotuesta tulotietoja toimittaessaan. Maksun alentamisesta päättää varhaiskasvatuksen päällikkö. Maksua ei peritä siltä osin, kun varhaiskasvatus aika on määritelty kehitysvammaisen lapsen erityishuolto-ohjelmassa erityishuolloksi tai lastensuojelun asiakassuunnitelmassa lastensuojelun avohuollon tukitoimeksi. Perheen tulee esittää erityishuolto-ohjelma tuloseselvityksen liitteenä.